

Adatbázisépítés módszertani kérdései 19–20. századfordulós születési anyakönyvek társadalomtörténeti feldolgozási kísérletén keresztül

Nagy Bertalan

Debreceni Egyetem Hatvani István Szakkollégium
2021. évi Tavaszi Tudományos Hallgatói Konferencia
2021. április 30.
Online Konferencia – Cisco WebEx Meetings

Témavezető:
Dr. Szilágyi Zsolt
egyetemi adjunktus
Debreceni Egyetem

Előadás felépítése

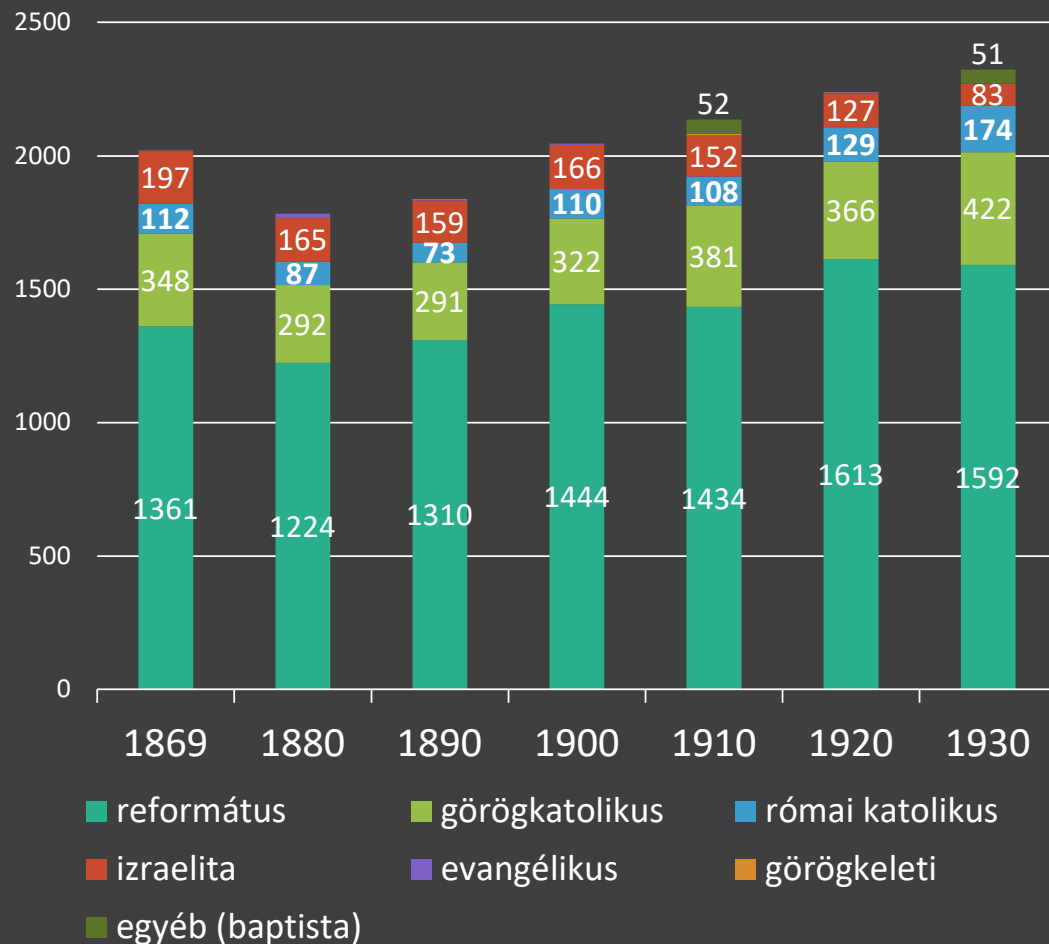
Társadalmi jellemzők

Adatbázisépítés

Módszertani nehézségek

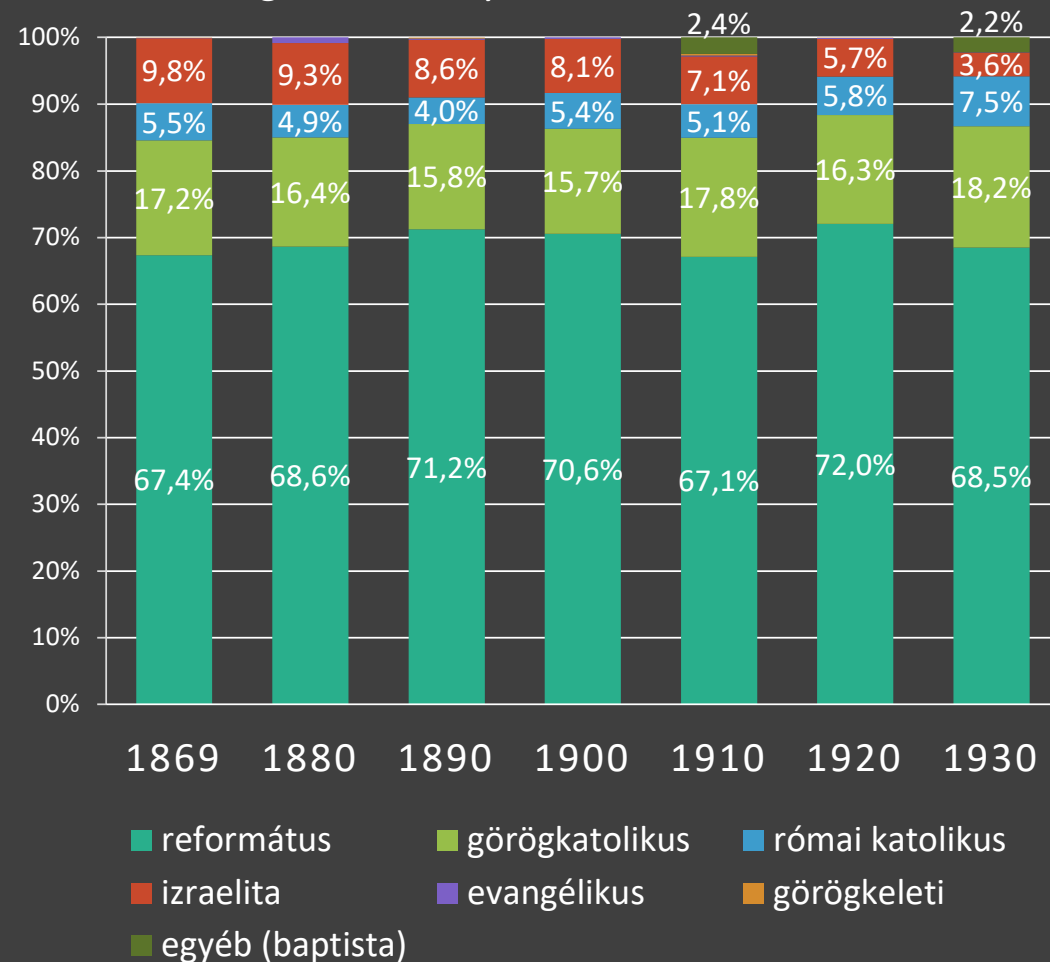
Kitekintés

1. diagram: Álmosd lakosságának felekezeti megoszlása 1869 és 1930 között (fő)

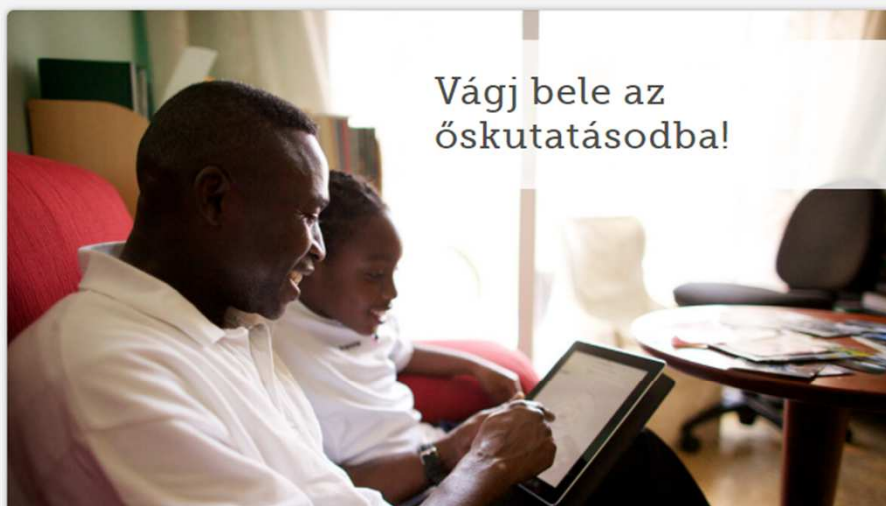

Forrás: Az 1869., 1880., 1890. évi népszámlálások, MSK Ú. S. 1., 42., 69., 83. köt. alapján saját szerkesztés

2. diagram: Álmosd lakosságának felekezeti megoszlási aránya 1869 és 1930 között

Forrás: Az 1869., 1880., 1890. évi népszámlálások, MSK Ú. S. 1., 42., 69., 83. köt. saját számítás és szerkesztés

Vágj bele az
őskutatásodba!

Tekintsd meg az ősokeket, akiket már megtaláltunk

A FamilySearch Family Tree hatalmas. Számos ősed talán már szerepel is rajta. Kezdd azzal, amit tudsz, és építs hidat a múltba. Segítünk kitölteni az üres részeket.

Kezdés

▼ Javasolt teendők

Összes

Feljegyzések

Kezdd el a családtörténetet

 Tudd meg a legfontosabb dolgokat, miközben megteszed az első lépéseket.

Kezdés

Kezdd el az indexelést

 Segíthetsz! Sajátítsd el az alapokat, és kezdj el indexelni.

Kezdés

Add hozzá az apád

Az apád nem szerepel a családfán.

Minden személy, akit hozzáadsz, segít bennünket, hogy ősokeket találjunk számodra.

[Apo hozzáadása](#)

Automatikus mentés										Álmosd anyakönyvei 1895- 2.										Keresés										Bertalan Nagy																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
Fájl										Kezdőlap										Beszúrás										Lapelrendezés										Képletek										Adatok										Véleményezés										Nézet										Súgó										Megosztás										Megjegyzések																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
Beillesztés										Calibri 11										Sortöréssel több sorba										Általános										Feltételes formázás										Formázás táblázatként										Cellastílusok										Beszúrás										Törlés										Formátum										AutoSzum										Kiegészítés										Törlés										Rendezés és szűrés										Keresés és kijelölés										Bizalmasság																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Vágólap										Betűtípus										Igazitás										Szám										Stílusok										Cellák										Szerkesztés										Bizalmasság																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
A1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																</									

Forrás: Saját szerkesztés MS Office segítségével

Automatikus mentés

Álmosd anyakönyvei 1895- 2.

Keresés

Bertalan Nagy

Fájl

Kezdőlap

Beszúrás

Lapelrendezés

Képletek

Adatok

Véleményezés

Nézet

Súgó

Megosztás

Megjegyzések

Beillesztés

Vágólap

Calibri

11

A^

A^

F

D

A

Betűtípus

Sortöréssel több sorba

Általános

Feltételes formázás

Formázás táblázatként

Cellastílusok

Beszúrás

Törlés

Formátum

Szerkesztés

AutoSzum

Kiegészítő

Törlés

Rendezés és szűrés

Keresés és kijelölés

Bizalmasság

A1

X

✓

fx

	A	Y	AA	AC	AD	AF	AG	AH	AI	AK	AM	AN	AO	AP	AQ	AR
1		Lakóhely	Születési hely		Születési hely		Születési idő		Nem	Vallás						
2	Kód	Anya lakóhelye	Anya születési helye	Anya életkora	Gyermek születési helye	házas ám	Születési idő dátum	Születési óra	Gyermek neme	Gyermek vallása	Gyermek neve	Megjegyzés	Anakönyvvezető neve			Másolat
3	sz0001	Álmosd	Derecske	28	Álmosd		1895. 09. 26.	de 8 óra	fiú	református	József	Mester Lajosné kijelentette, hogy a szülésnél közreműködött.	Buday Géza	aláíratott		Kelt: Álmosd, 1896. március 22. Nagylétán 1896. március 18-án 1896. számú halotti bizonyítvány : elhalt (5 hónapos korában).
4	sz0002	Álmosd	Bagamér Bihar megye	34	Álmosd		1895. 10. 12.	de 10 óra	leány	református	Veronka		Buday Géza	aláíratott		Halálesete a debreceni anyakö kerület halotti anyakönyvének 58 száma alatt bejegyezve 1920. ápr én.
5	sz0003	Álmosd	Nagykőrös	32	Álmosd		1895. 10. 10.	de 5 óra	fiú	római katolikus	Kálmán		Buday Géza	aláíratott		
6	sz0004	Álmosd	Álmosd	24	Álmosd		1895. 10. 12.	du 12 óra	leány	református	Eszter		Buday Géza	aláíratott		Kelt: Álmosd, 1896. február 14. / bejegyzett gyermek meghalt. E anyakönyvi kerület 1896. évi ha anyakönyvének 13. száma alatt bejegyezve.
7	sz0005	Álmosd	Álmosd	26	Álmosd		1895. 10. 23.	de 9 óra	fiú	református	Imre		Buday Géza	aláíratott		

Forrás: Saját szerkesztés MS Office segítségével

32 szám.

Kor: 39

(exor) nyakoráskilomnak első () évi

június hó 19 (vagy más) napján.

Megjelent az alulírott anyakönyvvezető előt

Mátyás Károly

a kinek állása (foglalkozása): bába

lakóhelye: Ármy

a kinek anyakönyvvezető

személy esetén

és bejelentette a következő születést:

A gyermek

utóneve: Gyula

Megjegyzés: Charles Lajos ki

felnevelése hely a születési

koránál

Felolvastatván

helybenhagyatott és alulíratott

Mátyás Károly Charles Lajos

anyakönyvvezető. bejelentő.

Az anya

(életkora: _____) éves.
 családi és utóneve: Bunda Amália
 vallása: evangelikus református
 állása (foglalkozása): háziasszony
 lakóhelye: Árma
 születéshelye: Szepi Káralja
 életkora: 27 éves.

Forrás:

<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9TFF-9M75?i=36&cc=1452460&cat=816871>

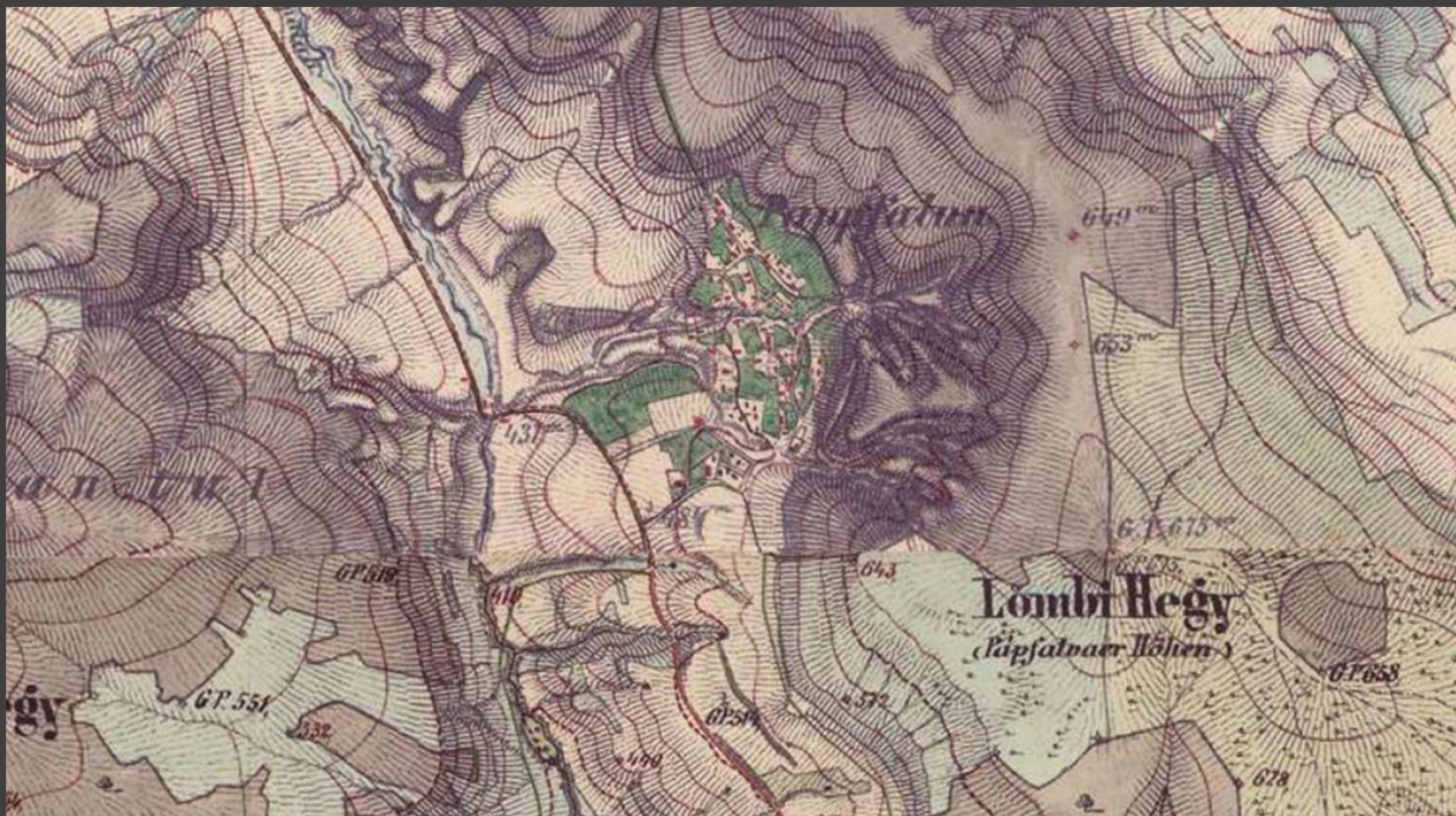
Az anya

(életkora: _____) éves.
 családi és utóneve: Szentandrási Paula
 vallása: római katolikus
 állása (foglalkozása): háziasszony
 lakóhelye: Árma
 születéshelye: Három-Árda (Kanyimur)
 életkora: 24 éves.

Forrás:

<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9TFF-9MCB?i=35&cc=1452460&cat=816871>

életkora: 20 (husz) éves.
családi és utóneve: Szilágyi Ilka
vallása: görög katolikus
állása (foglalkozása):
lakóhelye: Almás
születéshelye: Tappfalva
életkora: 20 (- husz) éves.

Forrás: <https://mapire.eu/hu/map/europe-19century-secondsurvey/?bbox=2616460.020594614%2C5912854.160847831%2C2623716.7609674376%2C5915242.817981743&layers=osm%2C158%2C164>

Kolozsvár, j. b. Kolozsvár vidéki (székh. Kolozsvár), ah. Kolozsvár, cs. ő. Magyarnádas, 51, XXI, 67, u. t. Kolozsvár, u. p. Kisbács.

Nádaskütpuszt, (Nagysurány, *Nyitra vm.*, érsekújvári j., cs. ő. Nagysurány, u. t. és u. p. Nagysurány.

Nádaslakpuszta, (Koronczó, *Győr vm.*, sokoróaljai j. (székh. Tét), cs. ő. Tét, u. t. és u. p. Koronczó.

Nádaslakpuszta, (Nagylúcs, *Pozsony vm.*, dunaszerdahelyi j., cs. ő. Bős, u. t. és u. p. Királyflakarcza.

Nádasmajor, (Tőzmiske, *Arad vm.*, kisjenői j., cs. ő. Vadász, u. t. Tőzmiske, u. p. Vadász.

Nádasmajor, (Zalaszentgrót, *Zala vm.*, zalaszentgróti j., cs. ő. Zalaszentgrót, u. t. és u. p. Zalaszentgrót.

*) Nádaspápfalva kk., *Kolozs vm.*, nádasmenti j. (székh. Kolozsvár), ház 120, £ 661, O., *, 1.933 kh., kj. és ak. Kisbács, tsztk. Kolozsvár, j. b. Kolozsvár vidéki (székh. Kolozsvár), ah. Kolozsvár, cs. ő. Magyarnádas, 51, XXI, 67, u. t. Kolozsvár, u. p. Kisbács.

*) Nádaspaták kk., *Bereg vm.*, latorczai j. (székh. Oroszvár), ház 25, £ 134, R., gk. Szarvasrét, 1.241 kh., kj. és ak. Nyárasdomb (felsővizniczei kj. és ak. kerület), tsz. Beregszász, j. btk. és ah. Munkács, cs. ő. Alsóviznicze, 65, XI, 34, u. t. és u. p. Frigyesfalva.

vm., cs. ő. (a közbiztonsági szolgálatot Kolozsvár város rendőrsége teljesíti), u. t. és u. p. Kolozsvár.

*) Nádfő kk., *Sáros vm.*, girálti j., ház 13, £ 76, T., rk. Pósfalva, 315 kh., kj. és ak. Komlós-keresztes, tsz. Eperjes, j. btk. és ah. Girált, cs. ő. Kálnás, 67, IX, 29, u. t. és u. p. Kapi.

Nádgyékenygyár, (Fertőszentmiklós, *Sopron vm.*, kapuvári j., cs. ő. Fertőszentmiklós, u. t. és u. p. Fertőszentmiklós.

*) Nádkút kk., *Vas vm.*, szentgotthárdi j., ház 98, £ 685, N., rk. Némethidegkút, 1.208 kh., kj. és ak. Radafalva, tsz. Szombathely, j. btk. és ah. Szentgotthárd, cs. ő. Radafalva, 83, XX, 66, u. t. Szentelek, u. p. Némethidegkút.

*) Nádlány kk., *Nyitra vm.*, nyitrazsámbokrét-i j., ház 63, £ 687, T., m., ő, 962 kh., kj. és ak. helyben, tsz. Nyitra, j. btk. és ah. Nagytapolcsány, cs. ő. Nyitrazsámbokrét, 12, XIV, 46, u. t. Kinorány, ☒.

N a d l á n y l. Nádlány.

Nádliget, (Pándorfalu, *Moson vm.*, nezsideri j., cs. ő. Királyhida, u. t. Mosonújfalú, u. p. Pándorfalu.

Nádmező, (Dérnye, *Bács-Bodrog vm.*, hód-sági j., cs. ő. Bács, u. t. és u. p. Dérnye.

Nadolinye, (Ragyóc, *Szepes vm.*, szepesvár-aljai j., cs. ő. Szepesvár-alja, u. t. Szepesvár-alja, u. p. Szepesmindszent.

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó
Útmutatás a
helységnévtár
könnyebb
kezelhetésére
Betűrend szerinti
helységnévmutató
Nyomás alatt történt
változások
Sajtóhibák
Hirdetések
Jelek és rövidítések
magyarázata

mel, u. p. Alsó-Keked.

Panyola, ⊙, Szatmár vm., fehérgyarmati j., ház 276, £ 1387, m., 2338 kh., ak. Nábrád, tsz. Szatmár-Németi, jb. és adh. Fehér-Gyarmat, 5. XII, 37, u. t. és u. p. Fehér-Gyarmat.

Panyova, ⊙, Temes vm., rékási j., ház 97, £ 498, o., 4894 kh., ak. Gizellafalva, tsz. Temesvár, jb. és adh. Temes-Rékás, 61, VIII, 23, u. t. Bálintz, u. p. Székás.

Panyovci = Pány.

Pap, ⊙, Szabolcs vm., kisvárdai j., ház 151, £ 827, m., 2981 kh., ak. helyben, tsz. Nyiregyháza, jb. és adh. Kis-Várda, 65, X, 33, u. t. Kis-Várda, .

Pap, △ ⊂ Felső-Szakony, Sopron vm., csepregi j., u. t. Horpács, u. p. Felső-Szakony.

Pap, △ ⊂ Jenő, Baranya vm., hegyhátai j., u. t. Sásd, u. p. Baranya-Jenő.

Pap-Bikó = Papbikó.

Pap-Keszi = Papkeszi.

Pap-Körmösd, ⊙, Pozsony vm., pozsonyi j., ház 41, £ 330, t., 609 kh., ak. Királyfa, tsz., jb. és adh. Pozsony, 72, XIII, 40, u. t. Szempcz, u. p. Királyfa.

vári j., u. t. Válaszút-Bonczhida, u. p. Bonczhida.

Papel, △ ⊂ Závod, Tolna vm., völgyégi j., u. t. és u. p. Lengyel.

Papfa, ⊙ ⊂ Káptalan, Szunyog, Prépostszeg és Nahács △, Pozsony vm., pozsonyi j., ház 61, £ 473, t., 1115 kh., ak. Iványi, tsz., jb. és adh. Pozsony, 72, XIII, 40, u. t. Cseklész, u. p. Iványi.

Papfalva, ⊙, Bereg vm., felvidéki j., ház 53, £ 349, r., 1155 kh., ak. Hátmeg, tsz. Beregszász, jb. Ilosva, adh. Munkács, 65, XI, 34, u. t. Munkács, u. p. Hátmeg.

Papfalva, ⊙ ⊂ Széperdő, Rózsás és Szoldobágy △, Bihar vm., margittai j., ház 104, £ 710, o., m., 3470 kh., ak. helyben, tsz. Nagy-Várda, jb. és adh. Margitta, 39, III, 7, u. t. Széplak, .

Papfalva, ⊙, Kolozs vm., nádasmenti j., ház 102, £ 523, o., 1914 kh., ak. Bács, tsz. Kolozsvár, jb. Kolozsvár vidéki, adh. Kolozsvár, 51, XXI, 67, u. t. és u. p. Kolozsvár.

Papfalva = Papfa.

Papfár = Papfa.

Papgát, △ ⊂ Nagy-Rozvány, Zemplén vm., bodrogházi j., u. t. Perbenyik, u. p. Kis-Rozvány.
Papgyörgyfalva = Feketepatak.

Kitekintés

Felekezeti, foglalkozás- és társadalomszerkezeti összetétel

Születési és a halálozási viszonyok

Gyermekehalandóság, gyermekvállalás

Házasságkötések, megözvegyülés

Felhasznált források

1869. évi népszámlálás: Az 1869. évi népszámlálás vallási adatai. Összeállította: Sebők László. TLA Teleki László Intézet, KSH Népszámlálás, KSH Levéltár, 2005. 48. <https://mek.oszk.hu/05900/05936/05936.pdf> (Utolsó megtekintés 2021. 04. 28.)

1880. évi népszámlálás: Az 1881. év elején végrehajtott népszámlálás főbb eredményei megyék és községek szerint rendezve, II. kötet (1882). 65. https://library.hungaricana.hu/hu/view/NEDA_1881_02/?pg=74&layout=s (Utolsó megtekintés 2021. 04. 28.)

1890. évi népszámlálás: A Magyar Korona országainak helységnévtára (1892). I. Általános rész. I. Az 1890-iki népszámlálás főbb eredményei vármegyék és községek szerint. 140–141. https://library.hungaricana.hu/hu/view/NEDA_1892_helysegnevtar/?pg=153&layout=s (Utolsó megtekintés 2021. 04. 28.)

MSK Ú. S. 1. köt.: A Magyar Korona Országainak 1900. évi népszámlálása. 1. A népesség általános leírása községenként (1902). II. Táblás kimutatások. 1. A fontosabb demográfiai adatok községenként. 294–295. https://library.hungaricana.hu/hu/view/NEDA_1900_01/?pg=352&layout=s (Utolsó megtekintés 2021. 04. 28.)

MSK Ú. S. 42. köt.: A Magyar Szent Korona országainak 1910. évi népszámlálása. 1. A népesség főbb adatai községek és népesebb puszták, telepek szerint (1912). II. Részletes kimutatások. 1. A fontosabb demográfiai adatok községenként. 294–295. https://library.hungaricana.hu/hu/view/NEDA_1910_01/?pg=362&layout=s (Utolsó megtekintés 2021. 04. 28.)

MSK Ú. S. 69. köt.: 1920. évi népszámlálás. 1. A népesség főbb demográfiai adatai községek és népesebb puszták, telepek szerint (1923). II. Részletes kimutatások. Magyarország (mai terület). 1. A fontosabb demográfiai adatok községenként. 118–119. https://library.hungaricana.hu/hu/view/NEDA_1920_01/?pg=163&layout=s (Utolsó megtekintés 2021. 04. 28.)

MSK Ú. S. 83. köt.: Az 1930. évi népszámlálás. 1. Demográfiai adatok községek és külterületi lakotthelyek szerint (1932). II. Részletes kimutatások. 2. Fontosabb demográfiai és lakóházadatok községenként s a nagyobb városok és községek kerületei (városrészei) szerint. 154–155. https://library.hungaricana.hu/hu/view/NEDA_1930_01/?pg=209&layout=s (Utolsó megtekintés 2021. 04. 28.)

Második katonai felmérés (1853–1858; 1869–1870). Erdély [B IX a 718/21]. <https://mapire.eu/hu/map/secondsurvey-transylvania/?layers=54&bbox=2613042.3307255367%2C5911839.846173053%2C2627555.8114711847%2C5916617.160440876> (Utolsó megtekintés 2021. 04. 26.)

Magyarország Helységnévtára 1898. http://konyvtar.ksh.hu/inc/kb_statistika/helysegnevtar/1898/index.html (Utolsó megtekintés 2021. 04. 27.)

A Magyar Szent Korona országainak helységnévtára 1913. http://konyvtar.ksh.hu/inc/kb_statistika/helysegnevtar/1913/helysegnevtar-1913.pdf (Utolsó megtekintés 2021. 04. 27.)

Benda Gyula: Zsellérből polgár - Keszthely társadalma, 1740–1849. L'Harmattan, 2008.

Buzgó Gábor: A határmentiség kérdése és Nagyléta. Társadalmi és gazdasági változások egy bihari faluban Trianon után. Századok, 2020. 69–98.

Koloh Gábor: A születésszabályozás mint társadalomtörténeti probléma. Születésszabályozás a Dél-Dunántúlon (1790–1941). Doktori disszertáció. 2018.

Pakot Levente: Nemek és nemzedékek. Demográfiai reprodukció a 19–20. századi Székelyföldön. KSH Népeségtudományi Kutatóintézetének kutatási jelentései 95. 2013.

Kövér György: A tiszaezlári dráma. Osiris, 2011.

Vajda Mária: Álmosd. Száz Magyar Falu Könyvesháza, Budapest, 2002.

Felhasznált irodalom